

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

12 maart 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Jos De Meyer, Gilbert Van Baelen, Lucien Suykens,
Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove** –

betreffende arbeidservaring tijdens deeltijdse leerplicht

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Dirk De Cock**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren
Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren André Moreau, Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van
Hauthem ;

de heren Lucien Suykens, André Van Nieuwkerke ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Kris Van Dijck.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte
Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid
van Kessel ;

de heren Frans De Cock, Karel De Gucht, André Denys,
Cis Schepens ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Roland Van Goethem ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Zie :

537 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op donderdag 8 maart 2001 het voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer, Gilbert Van Baelen, Lucien Suykens, Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove betreffende arbeidservaring tijdens deeltijdse leerplicht.

I. Toelichting door de heer Jos De Meyer, mede-indiener

De heer Jos De Meyer licht toe dat de jongeren uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs, DBSO, één van zijn specifieke bezorgdheden is. Met de wet van 29 juni 1983 werd de leerplicht in België opgetrokken van 14 jaar tot 18 jaar. Met de verlenging van de leerplicht wilde de wetgever de weerbaarheid vooral van de kansarme jongeren ten aanzien van maatschappelijke, sociale en economische structuren verhogen. Er werd rekening gehouden met de mogelijkheid dat niet alle jongeren tot 18 jaar voltijds onderwijs willen volgen. Van daaruit is men gestart met de centra voor deeltijds onderwijs. Al vanaf de start in 1984 beseftte men dat de 15 uur deeltijds onderwijs idealiter gecombineerd werd met werk.

Het combineren van de opleiding DBSO met een deeltijdse baan is van cruciaal belang : leerlingen met werk tijdens de opleiding hebben meer kans op een baan na de opleiding dan een vergelijkbare groep leerlingen die de opleiding DBSO niet heeft kunnen combineren met werk. De combinatie van deeltijds leren met deeltijds werk blijkt juist de meerwaarde van het DBSO tegenover het voltijdse onderwijs te zijn.

De spreker vervolgt dat de populatie van het DBSO zeer heterogeen is : een aantal jongeren is geschikt voor tewerkstelling, bij een gedeelte ontbreken de nodige arbeidsattitudes, die ze eventueel kunnen verwerven via een brugproject, maar een deel van de jongeren is op middellange of lange termijn niet bemiddelbaar voor het reguliere arbeidscircuit.

Teveel jongeren in het DBSO hebben volgens de spreker slechts twee dagen invulling door de 15 uren les. Via projecten van de Koning Boudewijnstichting en dergelijke slagen de centra voor DBSO in samenwerking met het vormingswerk er vaak in ook de andere dagen zinvol in te vullen.

Het is ook bijzonder belangrijk een eenduidig sociaal statuut voor deze leerlingen van het DBSO uit te werken.

Als brug tussen werkloosheid en regulier werk hebben brugprojecten hun waarde, maar regulier werk verdient de voorkeur. Om de tewerkstellingsmogelijkheden te verbeteren is een uitbreiding van de werknemersleerovereenkomst noodzakelijk. Er zijn nog teveel sectoren die geen paritair leercomité hebben en uiteraard geen werknemersleerovereenkomst. Meer aandacht voor tewerkstellingsmogelijkheden, zowel vanuit de overheidsdiensten, het onderwijsbeleid, de centra voor DBSO als vanuit de werkgevers is noodzakelijk.

Vanuit deze overwegingen werden de aanbevelingen van voorliggende resolutie aan de Vlaamse regering geformuleerd.

De spreker wil tot slot de mede-ondertekenaars van deze resolutie danken.

II. Algemene bespreking

De heer *Kris Van Dijck* stelt dat zijn fractie dit voorstel van resolutie zowel terecht als zeer zinvol vindt. Het gaat hierbij om een zeer kwetsbare groep jongeren die omwille van schoolmoeheid vaak het deeltijds onderwijs gebruikt als vlucht uit het leerplichtonderwijs. Deze jongeren moeten daarom een zinvolle tijdsbesteding en daarmee een nuttige opleiding kunnen krijgen met het oog op hun latere loopbaan.

De heer *Julien Librecht* kan zich met zijn fractie terugvinden in de uitgangspunten van de resolutie, nl. een verhoging van de maatschappelijke weerbaarheid van de jongeren, het creëren van een meerwaarde voor het DBSO en van een vlottere overgang naar een volwaardige baan.

Hij vraagt ter verduidelijking of de oorzaken van de ongeschiktheid van jongeren bij wie een gebrek aan arbeidsattitudes kan worden vastgesteld, reeds wetenschappelijk werden onderzocht. Een tweede vraag is wat de oorzaak is waarom een andere groep van jongeren op middellange of lange termijn niet bemiddelbaar is voor het reguliere arbeidscircuit. Tot slot verwijst hij naar de memorie van toelichting bij de resolutie waarin staat dat de projecten om de andere dagen zinvol in te vullen structureel kunnen worden aangebracht en niet als verplichting maar via stimulansen. Hij vraagt wat bedoeld wordt met 'structureel' en of stimulansen op zich voldoende zullen zijn.

De heer *Jos De Meyer* antwoordt op deze vragen dat de meest ideale situatie erin zou bestaan dat deze jongeren regulier werk zouden hebben. Dit stond als dusdanig in de oorspronkelijk voorstel. Na toetsing van dit voorstel aan betrokkenen uit de sector bleek dat dit moest genuanceerd worden. Niet al deze jongeren blijken immers onmiddellijk geschikt voor een reguliere job. Vandaar de nuances.

Er is voor deze problematiek nog geen wetenschappelijk onderzoek gebeurd. Hij is van mening dat het beleid hier meer belangstelling zou moeten aan besteden.

De heer *Gilbert Vanleenhove* steunt deze oproep en wil aan de minister van Onderwijs de suggestie doen om in het kader van het beleidsgericht onderzoek deze problematiek wetenschappelijk te onderzoeken.

De heer *Gilbert Van Baelen* werpt op dat deze groep van jongeren moeilijk omschreven en bepaald kan worden. Criteria zijn moeilijk op te stellen. Bij werkbezoeken vernam hij dat 30 à 40 procent van deze jongeren tussen de plooiën vallen en moeilijk gestimuleerd kunnen worden. Hij meent dat een individuele trajectbegeleiding van deze jongeren aangewezen is om succes te hebben. In die zin vindt hij het belangrijk dat de memorie van toelichting van de resolutie vermeldt dat ook de kabinetten Cultuur en Welzijn betrokken moeten worden om oplossingen te vinden. Het is belangrijk dat de Vlaamse regering op dit vlak zijn collectieve verantwoordelijkheid neemt. In de regeringsverklaring staat bovendien uitdrukkelijk vermeld dat men een bijzondere aandacht moet hebben voor deze groep van jongeren. Zijn fractie heeft om deze reden de resolutie mee ondertekend.

De heer *André Van Nieuwkerke* merkt op dat de voorliggende problematiek al jaren een bekommernis is van de onderwijscommissie, maar dat de effectiviteit van het beleid op het terrein niet altijd duidelijk is. Het zou daarom nuttig zijn na een jaar de effecten van de voorliggende resolutie te evalueren.

Het gaat hier volgens de spreker om een populatie van ongeveer 4.500 à 5000 jongeren die het slachtoffer worden van eigen gedrag of hun omgeving. Hij refereert hierbij naar de middenstandsopleiding waarin ook heel wat jongeren te maken hebben met een gebrek aan ondersteuning en begeleiding bij hun leerovereenkomsten.

De vraag naar een alternatieve tijdsinvulling betreft een omkadering voor deze jongeren waaraan het hen ontbreekt. Deze jongeren moet men individueel benaderen zoals men ook de potentiële werkgevers individueel moet benaderen. Deze jongeren horen thuis in een arbeidssituatie die stimuleert en niet stringent prestatiegericht is. De stageplaatsen moeten daarom aangepast zijn in functie van de leerlingen.

De heer *Dirk De Cock* merkt op dat de doe-ervaring van de DBSO-jongeren die een deeltijdse baan hebben, zeer beperkt is. Zij moeten voor de rest leren met hun ogen, maar hebben het op zich al moeilijk om te leren. De werkgevers zijn op de eerste plaats gericht op winst zodat de pedagogische begeleiding van deze jongeren op de achtergrond verzeild geraakt. Hij wil daarom de resolutie volledig steunen.

De heer *Jos De Meyer* stelt dat de helft van de DBSO-leerlingen geen regulier werk hebben. Dit betekent dat zij gedurende 60 à 70 dagen per jaar een zinvolle tijdsinvulling hebben en de overige 300 dagen zich vervelen. Velen van hen komen bovendien uit de meest sociaal achtergestelde gezinnen. Zij vormen dan ook de meest kwetsbare groep uit de samenleving.

Deze resolutie vormt voor hem dan ook een noodkreet aan de Vlaamse regering. Hij hoopt dat deze bezorgdheid niet zal uitmonden in het eindeloos heen en weer verwijzen naar diverse ministers, maar dat de voltallige regering haar verantwoordelijkheid zal opnemen.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende arbeidsservaring tijdens deeltijdse leerplicht wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

De verslaggever,

Dirk DE COCK

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE
